V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. február 22. 8. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztőivel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 7d. szám. Ide intezendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Alkohol és népolvasmány.

Anglia ösmeretes puritán erkölcseiről. Népe érdekeit mindenkor megvédte, féltékenyen őrzi és már ebből a szempontból is nem kell csodálkoznunk világhatalmi állásán, bámulatos nagyságán és roppant gazdaságán. Hatalmassá tesz egy nemzetet, ha fiait óvja meg annyi ártalmas, káros dolgoktól, amik nem az emelkedés felé viszik, hanem lesülyesztik, alá húzzák a fertőbe, hol elvész a tiszta gondolkodás, hol eltompul a jobb érzelem hol megszünik a nemesre, szépre, jóra való törekvés és hol a nemzet önönmagát temeti el csuf halállal, undok elmulással, rut véggel.

Angolország mát régóta őrködik népe erkölcsei fölött s első sorban a legártalmasabb, legveszedelmesebb ellenségnek: az alkoholizmusnak üzent hadat, a lehető legszükebb korlátok közé szabván az angol nép italélvezési hajlamait. Igy például régóta van érvényben az angol birodalomban, hogy vasár- és ünnepnapokon a korcsmák és egyéb italkimérők zárva kell hogy legyenek és ezzel mintegy kényszeritve van a nép más szórakozás után látni szabad idejében, de főleg oda, czéloz ez a kiválóan értékes törvény, hogy a nép családja körében töltse el a munkaszünet óráit. Azonban ezzel még nem érte be az angol kormány, intézkedéseiben tovább ment és igen szigoru törvényeket honositott meg az államban nevezetesen, ha valaki kelleténél többet iszik, ugy hogy lerészegedik, a rendőrség letartóztathatja, sőt köteles is letartóztatni. Ha olyan férfi vagy asszony részegedik le, aki hét évnél fiatalabb gyermekről köteles gondoskodni, az egyszerü részegségért egy hónapi börtönre itélhető. Akit részegségért háromszor elitéltek, az a krónikus részegek listájára kerül és fényképét a rendőrség átadja a kerület valamennyi korcsmárosának. Ha azután akárhonnan akar szeszes italt beszerezni, pénzbirságra, később pedig börtönre itélik. A kerület korcsmárosait szintén szigoruan megbüntetik, ha ilyen részeges embernek pálinkát adnak. Az ellen az asszony vagy férfi ellen, aki a részegek listáján szerepel, házastársa válópört indithat. Ha kezdetben némely szenvedélyes alkoholkedvelő fittyet is fog hányni az uj törvénynek, nyilvánvaló, hogy utóbb szépen leszokik a tulmennyiségü italélvezésről és beéri azzal, amivel minden más józan természetü ember beérheti.

Az ilyen paragrafusok hatnak. Az efféle törvényeknek megvan a kellő hasznuk és lehetővé teszik, hogy józanul gondolkodó, igaz érzésü, derék munkás nemzetté fejlődjön a nép.

Mennyire hátra vagyunk mi e tekintetben! Sehol sem mutatkoznak minálunk ily irányu hajlamok. Minő nagy a részvétlenség, a közöny e fajta nagy hordereju törvényjavaslatokkal szemben!

Haladunk a magunk kiszabott utján. A szabad idejében dorbézolhat, tombolhat, a sárga földig leihatja magát, a szenvedély féktelenül tobzódhat, az érzelem magas hullámai szabadon csaponghatnak, — egymást megbicskázhatják az emberek, az ital butitó, bátoritó, őrjitő hatása alatt. A részegség nálunk csak kihágás számba megy és nevetségesen kis büntetést rónak ki rá. A beszámithatatlan állapotban elkövetett gyilkosságnál ennyhitó körülmény nem a normális állapot, ahelyett, hogy még érzékenyebben sujtanak.

Mennyire hátramaradott, tudatlan még a mi népünk. Hányan, de hányan még

TARCZA.

Farsangi levél.

(Tekintetes Salamon Ferencz urnak.)

Kelt Nemes-Pátróban (Somogy m.) 1903 febr. 5

Igentisztelt Ujságiró Uram!

Kivánom a jó Istentől, hogy ezen pár sor irásom magát Tisztelt Uram a legjobb egészségben találják. Hát nem hiába lesz Kis-Czelliben villanygyár, mely hajt maimot, vonatot, cseplőgépet és megvilagosit városokat; azért történt, hogy a hir, melyet Ön a „Kis-Czell és Vidéké“ ben a „Tárczában“ rólam elég tréfásan megirt, hoz-zám is hamar eljutott.

Az igaz, hogy amint kezembe került a lap, „A pénztáros“ czim nem igen ragadta meg figyelmemet, mert hát ilyen sikkasztó világban a pénztáros név kezd egy kissé gyanussá válni, de alig kezdek olvasni, látom, hogy a közlemény voltaképpen a pátrói atyafi utazásáról szól és ez az atyafi jó magam volnék. No, gondoltam magamban, nagy megtiszteltetés ért engemet, meg a falumat. Mutatom az ujságot az asszonynak és mondom neki: „Látod, milyen hires ember lettem, még az ujságba is kiirtak, no, meg tégedet is.“ Órultünk azután nagyon és ittunk is egyet-egyet — — —

Hát igen, igen köszönöm, hogy engemet megtisztelnek érdemen felül. De mivel ugy látom, hogy nem egészen jól ismert meg engemet és a falumat sem, hát megkisérlem falustól együtt jobban bemutatkozni,

Az az alak, kit Ön ott a nagy-kanizsai állomáson a reggeli szürkületben látott, nem én voltam, hanem valamelyik hun osapám. Ma már ugyanis csak az idősebb férfiak viselnek nálunk hosszu hajat, de azok sem hosszabbat, mint a mekkorát viselt: Liszt Ferencz. — Bőrből csinált bundánk az van, de ez van az igazi mágnásoknak is. A régi hunok között lehettek olyan alakok, mint amilyent Ön a tisztelt olvasó előtt lerajzolt. De hát én derék férfiaknak tartom azokat a régi hunokat is és büszkén vallom magamat azok utódainak.

Ezek a hunok alapitottak a mi falunkat: Nemes-Pátrót is. — Ön csak Pátrót ir. Ebből látom, hogy sohasem járt, minálunk, — Patró ugyanis van több is az országban. Egyik Pátruh Mosony-megyében és ez allitólag a Pátruh-családtól kapta nevét. De a mi Pátrónk: Nemes-Pátró! Keletkezett pedig ez a rege szerint ugy, hogy mikor ősapáink Atilla vezérlete alatt Róma alól visszajöttek, itt e helyen, — mely akkor bizony zord kinézésü vadon erdő lehetett, — azt mondották: „Ez a mi *pátriánk*, ez a mi hazánk!“ és itt letelepedve, megalkották a községet, melyet, mivel vitézségükért nemesség illette őket és nemességet kaptak is, csakhamar Nemes-Pátrónak neveztek. Sőt a falu annyira nőtt, hogy egy Mátyás király korabeli térképen is megvan emlitve. Ámde jött a törökpusztitás, mely sok magyar helységünket elseperte a földszinéről és mely Nemes-Pátrót is megviselte nagyon. Mikor 1600. körül Nagy-Kanizsán a török basa volt a mindenható ur, akkor bizony a ns. pátróiak is odajártak Nagy-Kanizsa alá szántani a törőknek, sőt a saját szántóföldeiknek egy részét is „Kanizsai Földes Urak számára szántották Patróiak.“ De 1690-ben Nagy-Kanizsa és vidéke felszabadulnak a török uralom alól és Nemes-Pátro is, megfogyva bár, de törve nem, uj életre kél. Mig a környékbeli elpusztult falvakba igen sok vend telepest kellett hozni, addig ez megőrzi eredeti hún-magyar voltát.

Ön azt irja, hogy ez a falu kies fekvésü, de ez csak tavaszszal es nyáron áll, mikor virágzik a sok gyümölcsfa és mikor érik a gyümölcs, meg a szőlő. De késő őszszel és télen bizony kissé barátságtalan ez a vidék. Ilyennek találta ezt a sandi atyafi is, ki nem régen, ősz táján, mikor már megvolt szedve a szőlő, azzal köszönt be hozzám:

— Ejnye, sógor, de csunya egy falu ez!

A VILÁGHIRŰ
Rózsa-vászon
az egyedüli, mely tartósságánál és jóságanál fogva, minden mást felül mul.
Egyedül kapható

Rózsa Sándor
divatáru-kereskedőnél,
Kis-Czell, [illegible]-tér.

csak olvasni és irni sem tudnak. Azonban a korcsmában ők viszik a vezető szerepet, ökleikkel hatalmasakat ütnek az asztalra és czifra káromkodásokat eregetnek ki pipafüsttel vegyesen szájukon. — Azután az a magyar virtus, hogy melyik birja jobban az italt. Aztán áll a versenyivás, az áldatlan, hóbortos és veszedelmes szeszivás.

Sok helyütt enyhébb viszonyok fejlődtek ki az idők folyamán. A földmivelésügyi miniszter számos vidéken állitott fel népkönyvtárakat s ellátta ezeket jó, magyaros, könnyen érthető nyelven irott olvasmányokkal és sok parasztgazdánál, földmives embernél meg is van a foganatja, szabad idejét — főleg a téli idő szakot — hasznos, lelket mivelő és nemesitő olvasással tölti. De mikor jön majd el annak az ideje, hogy széles e hazában ily bölcsen fognak gondolkodni az emberek? Akkor, midőn Anglia mintájára a legszigorubb intézkedésekkel mintegy szoritani fogjuk a népet arra, hogy józan fejjel gondolkozzék czivilizáczió iránt legyen fogékony lelkülete.

A kormány hatáskörébe tartozik, hogy nagyszabásu reformokkal odahatna, hogy a nép más irányban szórakozzék, más szempontokból mérlegelje, nézze szabad idejének eltöltését, kihasználását.

Szerte-széjjel az országban létesitsenek, teremtsenek népkönyvtárakat, lássák el jó, zamatos, szabatos irályu könyvekkel az egyes községek, helységek értelmiségei, a tanitók, papok, jegyzők hazafias kötelessége felvilágositani a népet, hogy mennyire kivánatos a jó olvasmányokkal való foglalkozás. Talán idővel észre térnek az emberek, megkedvelik lassan-lassan az olvasmányokat, azokból sok értékeset meritenek, szellemük megelevenül, értelmük tisztul, lelkük nemesül, s aztán önállóan gondolkodván, nem lehet elámitani őket tévtanokkal, kedélyökre, lelkületökre nem lehet hatni álbölcseséggel és fejöket nem hagyják elcsavarni izgatók csalfa dogmái.

Csak ily utón lehet fokozatosan egyengetni azt az ösvényt, mely a népet jó utra téritő; számtalan öntudatlan és a nemzetre kártékony hibáiból meggyógyitja s az igy kialakult egészséges szellemü nemzet aztán bátran cselekedhet s jövőjét épitgetheti szilárd alapokra.

Nemzeti kereskedelem.

Ha hazánk kereskedelmi ügyéről szólunk, akkor mindenesetre e magyar nemzet egyik legfontosabb kiegészitő részéről van szó, mely évszázadok óta a magyar nemzettel él e hazában, anélkül, hogy a nemzettel sorsát azonositani tudta s hogy nyelvét elsajátitta volna.

Ha a kereskedelmet csak ugy akarjuk megitélni, mint adó és vevő vagy közvetitő elemet, akkor elenyészőleg cseké'y értéket tulajdonitunk neki. Mert a kereskedelem tulajdonképpeni érteke csak ott ismerhető fel, ahol mint naczionális tényező mutatkozik, mint például Angliában, Franczia- és Németországban, ahol a kereskedelem mint hatalom, a nemzeti érdekek erős támasza, — hatalmas talpkove — es tekintélyes elősegitőjeként szerepel.

A kereskedelem tömöritése által nemcsak egyszerü közvetitő elem, hanem végrehajtó és legfőbb nemzetgazdasági faktorrá válhatik. Ha a nemzeti érdekek kivánják, önmegtagadónak kell lennie, vagyis bizonyos alkalmakkor az ellentől sem venni, sem annak eladnia nem szabad és nem közvetiteni, — csak azért, hogy a nemzeti érdekeknek megfeleljen.

Erről a fölöttébb fontos oldalról a mi nemzetgazdáink kevés figyelemre méltatták a kereskedelmet. Elvben helyeslik egyesek a nemzeti kereskedelem erős fundamentumának megvetését, de csak elvben, — gyakorlatban azonban — b o r t i s z n a k.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a theoria emberei abban a hitben leledeznek, hogy a magyarosodás első sorban az iskolák által érhető el. Igazat adunk nekik ebben, — de azt feledik, hogy a magyar kereskedelem mennyire át van hatva a német szellemtől, olyannyira, hogy sok viznek kell lefolynia a Dunán, Tiszán és még egy csomó hazai folyón, mig kereskedelmünk kibontakozik a germán szellem öleló karjaiból.

Elvitathatlanul sok hasznát látjuk a mi kereskedelmünk magyarositása körul a kereskedelmi iskoláknak, amelyek ifjainkat magyar nemzeti szellemben nevelik és készitik elő pályájukra, de mert az ifjakat, fájdalom, a gyakorlat a hivatása teljesitése körüli ragadós példa mihamarabb elnémetesiti, a kereskedelem magyarositására nemcsak társadalmi, hanem törvényhozási uton is kellene törekedni, de első sorban és mindenek fölött törvényhozásilag intézkedni, hogy Magyarországon csak magyar nyelvü könyvek legyenek vezethetők, törvény előtt csak magyar nyelvü könyvkivonatnak adassék meg a jogvédelem és más ehhez hasonló intézkedéseket kellene tenni.

Régibb és mostani kereskedelmi viszonyainkat tekintve nem csodálkozhatunk azon, hogy kereskedelmünk még nem annyira magyar, mint azt a magyar nemzet ezeréves, fényes, dicsőségteljes multja követelné, mert hisz alig néhány esztendőre vezethető vissza, hogy a kereskedelem valamelyest kezd magyarosodni, de az a mozgalom, mely ebben az irányban indult, nem megfelelő, — szélesebb alapoka kell azt fektetni s természetszerüleg itt is a magyar kormánynak kell eljárni.

A kereskedelemügyi miniszter, ki számos ujitást akar életbeléptetni, vegye fel programmjába a kereskedelem magyarositását, miáltal hatalmas lendületet adhatna ennek a vajudó, tengődő, alig-alig haladó ügynek.

A leghathatósabb magyarositási eszköz azonban a társadalom kezében van. A vevő közönség szoritsa a kereskedőket a magyarosodásra, ne fogadja el senki a német nyelvü számlát, elintézetlenül küldjön vissza német levelet, hogy azt magyarul irják meg, német czimzésü levelet pedig egyáltalán ne fogadjon el.

Ha ilyen erősen hazafias akczióval látják majd magukat szemben a kereskedők, bizonyara magyarul fognak irni, amiből aztán lassanként az egész kereskedelem megmagyarosodása fog kifejlődni.

— Pedig lássa sógor, még sem akarnak a lányok innen vidékre férjhez menni!

— Akkor olyanok mint a vadállat, — vág vissza a sógor, — mert az is bármi kietlen helyen jöjjön is a világra, ujra meg ujra visszatér arra a helyre!

Hát az igaz, hogy mi szeretjük is ezt a helyet. Itt vannak eltemetve a mi ősapáink és ezek a halottak visszatartanának bennünket, ha elakarnánk is menni. — Ez a mi hazaföldünk, ezt szeretjük igazán és ezt készek vagyunk fegyverrel is megvédeni, mint ezt hajdanában őseink tevék.

Kissé gunyosan tetszett irni, hogy mi „bocskoros nőmösök vagyunk" és itt megemlíti, hogy a néhány száz lélekből álló lakosság csupán három névre t. i. Dömötörfy, Bebők és Horváth névre hallgat. Hát itt igen eltetszett a szót hibázni, mert mi ugy tudjuk, hogy a magyar emberről nem szokás azt irni, hogy „névre hallgat," mert továbbá az itteni családok nevei: Bebők, Györffy, Dömötörfy, Szakáll (ezek a régiek) továbbá Fekete, Szmodics, Pápai stb. Ami pedig a mellékneveket illeti, hát azok között sincs „réklis," mert a tősgyökeres magyar ember e szót nem ismeri, de igenis van Gyorffy Sámuel (Mentés), van Dömötörfy József (Huszár), de „firer" nincs. Horváth csak az ujabb évtizedben jött hozzánk egy, mert a régi ősmagyarok között ilyen nevü nem volt.

Ami most már a vaskalapról irottakat illeti, ezek igen mesés kifejezések; csak annyit mondok rájuk, hogy néha bizony elzsirosodik az én kalapom is, mikor orczámnak verejtékével keresem a kenyeremet, de olyan vaskalapokat csináltatni, mint amilyenekről Önnek valaki beszélt, itt nem szokás, legkevésbé pedig azért, hogy azok korcsmai verekedéseknél paizsul használva legyenek, mert ilyen verekedések itt divatban nincsenek.

Azt hiszem, hogy Ön engemet beszélni nem hallott, mert akkor nem irt volna le olyan elkorcsositott szavakat, melyeknek elmondatásával engemet jóformán együgyünek is igyekezett feltüntetni. Hát ezekre megjegyzem, hogy bár nálunk is van tájszólás, de éppen a mi községünkben sokkal tisztabban beszélnek magyarul, mint például: *Gérczén.*

A mi községünk lakói közül 700 és néhányan evangélikusok vagyunk. Régtől fogva van templomunk és iskolánk és igyekszünk mivelődni, javulni, ugy mint hazánk egyéb községeiben. — Éppen azért a kiállitaskor a vasuti kocsiban is illedelmesen viseltem magamat, mert tudtam, hogy rendnek kell lenni. Akkor biró voltam és a költséget beszedtem adóban. Igenis voltam az. ezredévi kiállitáson is. Megnéztem ott a magyar falut is, melynek végén ott kalapácsolta a czigány. Valjon miért nem épitettek oda szebb házakat? Hiszen a magyar embernek otthon szebb házai is vannak.

Mikor lovakat állitunk ki, a szebbeket válogatjuk ki hogy dicséretet arassunk.

Sokszor ugy teszünk, mintha a nézőközönséget szegénységünkkel akarnók mulattatni.

De most veszem észre, hogy mennyi mindent összeirtam már és bizonyára untatom is Önt. Szolgáljon mentségemül a téli este, melyen én irok és Ön olvas, meg a tisztelt olvas közönség is.

Mielőtt zárnám soraimat szeretettel meghivom Önt mihozzánk akár disznótorra, akár lakodalomba, akár szüretre. Meglássa jól fogja magát nálunk érezni. Csak arra figyelmeztetem, hogy a jegyváltásnál mindig első lenni igyekezzék, hogy lenne késsék a vonatról, mert gyalogszerrel bajos lenne Kis-Czellből Nemes-Pátrócba jönni. De ha valahogy mégis le találna késni, jöjjen bicziklin, az is elég gyorsan járó masina.

Hazafiui üdvözlettel

honfitársa:

Öreg Dömötörfy Árpád

(Nagy János Huszár.)

U. i. Tiszteltetem a családját kicsinytől fogva nagyig.

Ö. Dömötörfy Árpád (Nagy János Huszár.)

HIREK.

— **Esküvő.** Diszes esküvő ment végbe kedden a nemes-dömölki ág. h. ev. templomban. Guári és felső-szelestei Guáry Leó sárvári szolgabiró esküdött örök hűséget koltai Vidos Ilona urhölgynek, koltai Vidos József és neje Mesterházy Nagy Jolán urhölgy kedves műveltségű leányának. A diszes esküvőn számosan vettek részt. Az uj pár esketését Nagy Sándor lelkész végezte, ki szép szép beszédet is intézett ez alkalommal hozzájuk.

— **A pápa jubileuma.** Tizenharmadik Leó pápa febr. 19-én ülte püspökké való felszentelésének 60-ik, másnap pedig pápaságának 25-ik évfordulóját. Ez alkalomból nálunk is, mint az ország összes kath. templomaiban, hálaadó istentiszteletet tartottak.

— **Adomány.** Guóth István nemesmagasi földbirtokos, a vönöczki ág. ev. hitközségnek 300 koronát küldött dr. Miskolczy Imréné urnő kezeihez.

— **A Zollner ügyhöz.** A jánosházai jóhirnevü közkereseti társaság: Csalnyer & Comp sürgős kérvényt adott be a győri kir. törvényszékhez, hogy a lapunk felelős szerkesztője ellen általuk inditott sajtóper tárgyalását, halaszsza el a legközelebbi esküdtbirósági ülésszakra. A győri kir. törvényszék helyt adott Csalnyerék sürgős kérelmének, annál inkább, mert lapunk szerkesztője még vád alá sincs helyezve e sajtóperben. Ami bennünket illet, e sajtóperünk tárgyalását illetőleg, ugyan mindegy, akár mikor tárgyalja is az esküdtbiróság, bizonyitékainkkal rendbe vagyunk, tanuinkat beidéztetjük s ha a tanuk leadták vallomásaikat, olyan bizonyos, minthogy ma vasárnap van, hogy Csalnyerék felett az esküdtbiróság kimondja azt, amit a közvélemény már ugyis régen tud róluk. Szóval: az esküdtbiróság itélete nem lehet reánk nézve más, mint felmentő. Végre is. a pénzeszsák raffinált hunczutságain, diadalt kell ülni az igazságnak, ha még van igazság a földön. És mi hisszük és bizunk is benne, hogy van még igazság és kell is hogy legyen.

— **A kis-czelli kórház ügye.** A kis-czelli kórház ügye, melyről már annyiszor volt szó lapunkban, még egyre kisért. Megirtuk már több izben lapunkban, hogy a kis-czelli kórház igazgató-orvosa, dr. Géfin Lajos ellen elrendelt ügyben a fegyelmi választmány beszüntető határozatot hozott. E beszüntető határozatot felebbezésre a belügyminiszter vizsgálat alá vette, megsemmisitette és dr Géfin Lajos főorvos ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A miniszter ez intézkedéseit azzal indokolja, hogy az ügyre vonatkozó adatokból kiderült, hógy a főorvos a kórház gondnokával hosszabb időn át nem érintkezett, a gondnok, bár huzamosabb időn keresztül állott már a kórház szolgálatában, az ovadékot le nem tette, pénztári naplót a kórháznál nem vezettek, a gondnok és pénztárnok az igazgató tudta nélkül is vettek fel pénzt, hivatal s órákat a kórháznál nem tartottak, a költségvetés és számadások elkészitése hosszasabban késett, anyagleltárt nem vezettek. — A közigazgatási bizottság most a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat vezetésével Bezeredj István alispánt bizta meg. — Igazán kiváncsiak vagyunk, hogy ez a nagy port felvert kórházi ügy, a balhából elefánttá felfujt szenzácziós dolog, miként végződik dr. Géfin Lajos kórházi igazgató-orvosra. Mert hát szegény Géfin dr.-nak rettenetes (?) bünei vannak a kórháznál. Amit a belügyminiszter nagy keservesen kihámozott a kis-czelli kórház „bünügyében" mindössze egy kis szabálytalanságra zsugorodik össze és ezért hurczolnak meg egy közbecsülésben álló egyént hónapokon. — mit mondunk, — esztendőkön keresztül. Micsoda rettenetes nagy büne Géfin dr.-nak (ha ugyan igaz volna ez a vád), hogy a kórház gondnokával hosszabb időn át nem érintkezett Bizony még megérjük, hogy a fegyelmi vizsgálat eredménye az lesz, hogy dr. Géfint elmozditják a kórház igazgató-orvosi állásától és ezzel érzekeny anyagi károsodás éri, mert hát 300 koronával dotált kórházi orvosi állás nem mindennap akad egy orvosnak! Annyi bizonyos — az, hogya kis-czelli kórház házi ügyét a nyilvánosság elé dobni és felfujni, nem kellett hozzá más a boszut szomjadzó ellenfelek részéről mint nagy lelketlenség. A nagy közönség, akik a kis-czelli kórház ügyét ismerik, már regen pálczát tört ugyis a miniszternél járt deputátos urak ebbeli működése felett, igy bármiként végződjék is a dr. Géfin ellen meginditott fegyelmi eljárás, az dr. Géfinre semmi esetre nem lehet diffamáló.

— **Biró-választások.** A mult hó folyamán a kis czelli járás községeiben megejtett községbirói választások eredménye a következő: Birókul megválasztattak:

Kis-Czell: Pálovics József, Ság: Szabó Imre, Izsákfa: Horváth János, Boba: Szelestey József, Kocs: Baráth István, Pálfa: Rosta Samuel, Jánosháza: Rauch Lajos, Kis-Somlyó: Benedek Antal, Duka: Mándly Károly, Karakó: ifj Bódis József, Keléd: ifj Bálint János, Fs.-Nemes-Keresztur: Milfaik Lajos, Kis-Köcsk: Haraszti Péter, Nagy-Kocs: Holpert József, Alsó-Mesteri: Garas József, Felső-Mesteri: Baráth Kálmán, Egyh.-Hetye: Mesterházy Pál, Borgata: Varga Sándor, Kem.-Kápolna: Horváth Gyula, N.-Dömölk: Szalay János, Kemenes-Mihályfa: Bincze József, Simonyi: Németh Sándor, Tokorcs: Szabó József, O.-Asszonyfa: Kelemen János, Csönge: Fliszár Károly, Pápócz: ifj Pap Imre, Szt.-Miklósfa: Csiszár Gáspár, Kenyeri: Horváth Ferencz, Kecskéd: Rozmán Antal, Magyar-Genes; Vida Sámuel, K.-Hógyész: Döbrönte József, K.-Szt.-Péter: Nagy Vendel, N.-Magasi: Szényi István, Pór-Magasi: Horváth Gábor, Szergény: Stubán János, Vönöczk: Jankó Sándor, K.-Sömjén: Árvai Antal, K.-Szt.-Márton: Kozma Miklós Mersé: Lendvay Imre, Egyh.-Keszö: Sass József, Várkeszö: Kiss Gy. Miklós.

— **A kis-czelli farsang befejezése.** Mult vasárnap folyt le — a „Vörös ökör" összes helyiségeiben — a farsang utolsó mulatsága; a kocsis-társaság Önképző-körének bálja.

Tudósitásom hézagos lesz, mert meghivót részemre nem lehetett kieszközölni, tehát csak az ajtó hézagainál láthattam, amit láttam.

A közállapotok hanyatlásával a kocsis-társaság erkölcsi és szellemi szinvonala is alászállott.

Hova lettek az igazi kocsisok? Amerikába vándoroltak-e valamennyien? vagy csakugyan kivesztek — mint mondani szokás — a régi jó urakkal.

Silány kópiája a kocsisnak a mai lókergető. Az egyik fiaker lovat zavar a másik a spediтőr lovát biztatja, van aki préselt szalmát huz-von.

Akad aki karoskosárral a karján, alacsonyitja a spendó kocsisok karját, uram bocsá' tudok olyat is, ki szabad idejében torta és piskóta készitésnél segédkezik csak azért, hogy végül kinyalhassa a mákos tálat. De ezt aztán el is nevezték Czukrásznak.

A pörkölt lókörömmel desinficalt teremben — uralkodó parfum a restitucions fluid — volt, mindenesetre kellemesebb mint az elit-bálokban annyira megunt benzin illat.

A hangulatot a tizedik szomszédig emelte a friss patkolás.

Bemutatták a tánczospárak a most divó boston tánczot is, de nem abban az elferditett formában, mint a polgári bálokon tánczolják, hanem a maga valóságában t. i. mint azt a feltaláló szerecsenyek ma is járják. A bál védnöke: a „Vörös ökör" is meglehet az eredménynyel elégedve. Elfogyott egy hordó hanzi és két akó bundapálinka. Ételmaradékokról a hölgyközönség gondoskodott..

Reggel 6 óráig tartott a mulatság. Ekkor a megjelent hölgyek a lerugdalt vakolatot — söntés surolás czéljából — kötényükbe szedve távoztak.

A tiszta jövödelemből minden rendezőnek jutott 2 korona 40 fillér és egy hosszu-szivar.

— **Felülfizetések.** A „Nemes-Dömölki Olvasókör" febr. hó 8-án tartott mulatságán felülfizetni szivesek voltak: Bárdosy Sándor 4 koronát, Fuchsz Dávid Hajas János 2·40—2·40 kor, Varga Mihály, László Ferencz 2—2 koronát; N. N. 1·40 kor.: Kamocsár János, Kiss Pál, Hegyi Endre, Raffinger Gusztáv 1·20—1·20 kor.; Erős Sándor, Merkly Ede Sebestén János, Jugovics Imre, Jánosa Pál, Molnár János 1—1 koronát; Bognár. Gyula 60 fillért, Gejger Antal, Lajos, Bogyai József, Ujtz András, Szalay János, Pálfi József, Kiss Sándor, özv. Süle Jánosné, Kovács Kálmán, Módos József, Gyurátz Lajos, Bohor Károly, Busa József, Gazda Ferencz, Kocsis Károly, Pethő Ferencz, Németh Miklós, Weisz Ignácz, Löwenstein J. fiai, Németh Sándor, Stubán Ferencz, Takács Mátyás, Vincze Lajos, Károlyi József, Rosta János, Szakács József, Kocsi Lajos, Vheihercz János 40—40 fillért, Jenei János 30 fill., Dániter József, Horváth Ágoston, ifj. Koppági Károly, Németh Emil, Homolka Gyula, Keismár Kálmán, Makk János, Mizeri Sándor, Tömböl Márton, Ferenczi János 20—20 fillért, Andrási Sándor 40 fillért, Ábrahám József, Kocsis Ferencz, Szücs Károly, Janger Lajos 20—20 fillért, Ihász József 2 koronát.

— **A Stieder-ügy tárgyalása.** Jeleztük már, hogy Stieder György ügyében a vád alá helyezés jogerőre emelkedett. A fogva levő vádlott azzal a kérelemmel fordult most a szombathelyi törvényszékhez, hogy ügyét lehetőleg mielőbb tartsák meg. A törvényszék méltányolta a kérelem indokait, s a tárgyalást február hó 23-ik napjára, holnapra, tüzte ki. Stieder védő-ügyvéde dr. Tetétleni Ármin bpesti ügyvéd lesz.

— **Három jóbarát.** B. kis-czelli vendéglős a mult vasárnap bort vásárolni ment le a szomszédos Zalamegyébe és ez utjára elkisérték csupa reáérésből jóbarátai Zs. és F. is. B. a borvásárlással hamarosan végzett és estére szállásra a lesenczetomaji községi biróhoz mentek. A három jóbarát derült hangulatban tért nyugvóra, csupán az boszantotta őket, hogy az aznapi nagy hóesés miatt, térdig kellett a jó falusi sárban gázolniok, s igy czipőjük, ruhájuk mind sár lett Reggel mikor felkeltek, elkezdtek tanakodni, hogy miként tisztitsák ki magukat a sárból, mert hát faluhelyen csizmát és czipőt nem igen szokás máskor mint ünnepnapkor tisztogatni, igy nem akad a biró házánál senki, aki a szivesen látott vendégek ebbeli hiányán segitett volna. Végre ugy lett megoldva a gordiusi csomó, hogy az utitársak közül Zs. válalta el a czlpő- és ruhatisztitás nem épen kellemes munkáját, 40 fillér készpénzfizetés ellenében. Talán mondanunk is felesleges, hogy itthon most van mit hallania Zs uramnak, az ujdonsült czipőtisztitónak, barátaitól.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 1—12

— **Felülfizetés.** A kis-czelli férfi „Dalkör" f. hó 7-én tartott tánczmulatságára utólagosan Neumann József ur Pálfaluból (Somogy m.) 4 koronát küldött, melyért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

— **Országos vásár.** A kis-czelli legközelebbi országos vásár márczius hó 2 án lesz.

— **Bikák vizsgálata.** A kis-czelli járás területén a tenyészbikák vizsgálata folyó hó 15-én vette kezdetét, s márczius hó 1-én ér véget. A tenyészbikák vizsgálata a legszigorubb feltételek mellett megy végbe Szabó Péter tb. főszolgabiró felügyelete mellett. A bizottság tagjai: Bárdossy Imre, Fittler Sándor, Károlyi Endre, Takács Ferencz, Háczky Sándor, Nagy Dénes, Nagy János és hivatalból Schleiffer Kálmán járási állatorvos.

Hirdetmény.

A ság i határban, közvetlen Kis-Czell mellett, azonnal bérbeadó 4500 □-öl terjedelmü deszkával bekeritett kereskedelmi kertészet. A területen van lakház 2 szobával, konyha, kamra, pinczével. A kerti segitség részére külön lakás. Istálló, sertés-ólak. 2 üvegház, 30 melegágy-készlet. A területen van 300 drb gyümölcsfa, 1000 drb nemes asztali-faj szőlő-tőke, melyek teremnek.

Bérbevevőknek bővebb felvilágositást ad a tulajdonos:

Sulok István,
keresk. kertész.
1—1 **Ság, u. p. Kis-Czell.**

Eladó ház!

KIS-CZELLBEN,

a Dömölki-utczában.

o o o szabad kézből örök áron o o o

kedvező feltételek mellett

azonnal eladó

a Fischer-féle sarokház,

amely üzlethelyiségnek is felette alkalmas.

Venni szándékozóknak bővebb felvilágositással szolgál

Német Márkus

divatkereskedő, Kis-Czell.

3—6

Varró-intézet.

Van szerencsém a m. t. hölgyvilágnak b. tudomására adni, hogy varrodámban tanuló leányokat

varrni és szabni

tanitani, mérsékelt áron elfogadok.

Egyuttal szives tudomásul hozom, hogy női ruhákat is, a legujabb divat szerinti elkészitésre, jutányos áron fogadok el. Becses pártfogásuk kérve maradtam

tisztelettel

Jenei Károlyné,

női ruha szabónő

8—3 KIS-CZELL, Pápai-utcza 18.

Eladó könyvek.

Eladó egy könyvtár, *jutányos mérsékelt áron*, melyben az alább megnevezett, kevesett használt, jó állapotban levő disz kötésü könyvek vannak:

Pallas nagy Lexikona	— —	18 kötet.
Jókai Mórtól regények	— —	67 „
Vas Gereben müvei	— —	10 „
Mikszáth Kálmán müvei	— —	7 „
Marlitt müvei (német)	— —	10 „
A legjobb regények a „Weltliteratur"-ból (német)	—	36 „
Összesen		148 kötet

Venni szándékozóknak czimet megmondja a kiadóhivatal. 3—5

Ház-bérbeadás.

Kis-Czellben a Sági tuczában az 51. számu ház, melyben egy bolthelyiség, két szoba, konyha, istálló van,

folyó évi április hó 24-től

kezdve bérbeadatik. Bérbevevőknek bővebb értesitést ad:

Hárl József

3—3 KIS-CZELL.

Oberursel motorgyár részv.-társ. Oberursel,

a majnai Frankfurt mellett.

Vezérképviselő Vasmegye részére:

Kohn Testvérek, Jánosháza.

„Gnom" legujabb szabadalmazott Benzin motor villanyosgyujtással

Cséplőgépek,

Darálómalmok.

Szecskavágók,

Kör és szalagfürészek stb. hajtására.

Nincs tüzveszély, villanyosgyujtás következtében rögtön üzembe helyezhető.

Az üzem jóval olcsóbb mint gőzzel.

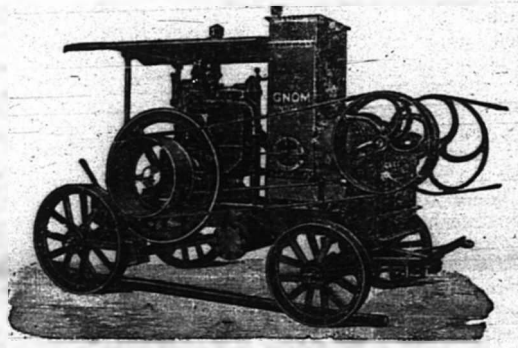

Kivánatra árjegyzékkel és árajánlattal teljes cséplőkészletekről is szolgálunk. 10—1

MEGVAN!

ezzel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpálinkát) száz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától*. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a pósta — urtól, parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolyibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomatnank, de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fájdalomcsillapitó *bedörzsölés*, illetoleg *borogatas*: *kösszveny*, *csúz*, *meghülés*, *nyilamlás*, *szurár*, *szuggatás* ellen, *fejfájás*, *bénulás*, *ficsamodás*, *gyulladás*, *daganatok*, *mell- és torokbántalmak* ellen. *Levélhordó*, *katona*, *kerékpáros*, *vadász* meg minden járó-kelő ember elfaradt tagjaiba uj erőt önt. — Mint kitünő, kellemes, *piperecsikk* a legjobb szolgalatot teszi a *fejbőr* erősitésére elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat és-fogat tisztitó szajvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ *gyomorgörcs*, *hasmenés*, *rossszullét fejfájás* ellen, mint kellemes *hasitó ital* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldön. — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok karos haczillust és czaltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóva teszi

Altalában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden Lajnál használható első segitségül. Belsőleg egy nehány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszeruen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitünőbb*, *legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem és **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább-ugy mondja egyik-másik elárusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánal nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak big a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága: A Vértes-féle Sósborszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes-féle Sósborszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más ajtából. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szajvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes-féle Sósborszeszből, mas fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytan, sokkal tovább tart, mint más fajtaju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon latható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende-, Roma-, Paris- és London-ban

az ottani kiállitason *első díjakkal*: diszoklevéllel, diszkeresztel és arany-éremmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes*-féle Sósborszesz kimerito használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg $2^1/_2$-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertarakban és fuszerkereskedésekben, **Kis-Czellben Nagy Gyula** ur kereskedésében, **Jánosházán: Fogy. Szövetkezetnél**, általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

Védjegy.

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson. 10—50

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtójan Devecserben, 1903.